

Література:

1. Положение (стандарт) бухгалтерского учета 16 «Расходы»;
2. Налоговый кодекс Украины с изменениями от 22.12.2011;
3. <http://www.vobu.com.ua/>;
4. <http://www.dtkt.com.ua/>;
5. Закон Украины от 07.07.11р. № 3609-VI «О внесении изменений в Налоговый кодекс Украины и некоторые другие законодательные акты Украины по совершенствованию отдельных норм Налогового кодекса Украины»;
6. Закон Украины № 1057 «О негосударственном пенсионном обеспечении»;
7. План счетов.

Науковий керівник: ст.викладач Просянюк Н.О

Дашковський О.С.

Дослідження поняття «економічна безпека підприємства»

Нестабільне фінансово-економічне середовище, в якому сьогодні функціонують підприємства, має негативний вплив на потенціал промислових підприємств: скорочуються (або взагалі припиняються) інвестиції в процесні і продуктові інновації, старіє і зношується основний капітал, виснажуються науково-технічні заділи, йдуть найбільш кваліфіковані і молоді працівники і т. д. Перед підприємствами виникає актуальне завдання внутрішньої самооцінки і прогнозування свого стану з точки зору виконання властивих їм виробничих функцій, вжиття заходів захисту цих функцій, тобто забезпечення економічної безпеки виробництва від різних проявів зовнішнього і внутрішнього походження, що впливають на потенціал підприємства, створення системи моніторингу індикаторів безпеки, обґрунтування і встановлення їх порогових значень, вжиття заходів протидії загрозам. Проблеми власної економічної безпеки виникають перед кожним підприємством не тільки в кризові періоди, а й при роботі в стабільному економічному середовищі, комплекс розв'язуваних при цьому цільових завдань має істотну відмінність. В режимі сталого функціонування підприємство при вирішенні завдань своєї економічної безпеки акцентує головну увагу на підтримці нормального ритму виробництва і збути продукції, на запобіганні матеріального та / або фінансового збитку, на недопущенні несанкціонованого доступу до службової інформації і руйнування комп'ютерних баз даних, на протидії недобросовісній конкуренції і кримінальним проявам. Виробнича сфера ефективно працюючого підприємства, якщо вона своєчасно піддається необхідної модернізації, не є джерелом економічного неблагополуччя (економічної небезпеки) як для колективу підприємства і його власника, так і для тих агентів ринку, які користуються продукцією підприємства, тобто його суміжників і споживачів.

У кризові періоди розвитку найбільшу небезпеку для підприємства

представляє руйнування його потенціалу (виробничого, технологічного, науково-технічного та кадрового), як головного чинника життєдіяльності підприємства, його можливостей. При цьому умови господарювання такі, що не забезпечується здатність потенціалу до відтворення. Ресурси для цього підприємство може здобувати тільки виходячи з результатів своєї діяльності (точніше - амортизаційних відрахувань і прибутку), а також за рахунок позикових коштів. Обидва ці джерела інвестицій у кризовій ситуації у підприємства, як правило, виявляються перекриті.

Метою даної роботи є комплексне дослідження поняття економічної безпеки підприємства і проведення аналізу розуміння її сутності.

В даний час більшість промислових підприємств, працюючи в нестабільному економічному середовищі, є збитковими, переживає глибокий спад виробництва і знаходиться в критичному або банкрутному стані. Причин депресивного розвитку багато, але головні з них криються в інерції сформованої структури виробництва, його технологічної відсталості і фізичному зносі основних фондів, у відсутності пріоритетів державної науково-промислової політики, визначення яких дозволило б провести необхідну реструктуризацію потужностей, в умовах господарювання, що склалися в результаті неефективних, з точки зору реального сектора економіки, перетворень, не дозволяють підприємствам заробляти кошти на модернізацію.

Таке їхнє становище представляє певну небезпеку як для економіки та соціальної стабільності в регіоні і суспільстві в цілому, так і для потенціалу і колективу кожного конкретного підприємства. Адже промислове підприємство, будучи основним структуроутворюючим елементом економіки, виконує не лише виробничу функцію, але і дає засоби до існування багатьох людей, пов'язаних з ним, тобто несе певну соціальне навантаження і відповідальність. Стабільне функціонування, зростання економічного потенціалу будь-якого підприємства, в умовах ринкових відносин багато в чому залежить від наявності надійної системи економічної безпеки. Сучасне підприємство перебуває в умовах безперервного зміни зовнішнього середовища його існування. Ця нестабільність вимагає від господарюючих суб'єктів постійної адаптації, зокрема пошуку нових і вдосконалення вже відомих засобів забезпечення системи економічної безпеки заради досягнення економічної та соціальної мети діяльності підприємства. В економічній літературі багато уваги приділяється розгляду тих чи інших аспектів проблеми економічної безпеки підприємства. Серед останніх досліджень варто відзначити роботу авторів: Д. Ковальова [3], В. П. Пономарьова [12], О. М. Ляшенко [7], В. В. Шликова [4], Н. Й. Реверчук [10], О. В. Ареф'евой [1], Т. С. Клебанова [2]. Більшість вчених свої дослідження присвячували або аналітичному огляду негативів, що відбуваються на економічній безпеці, або прогностичним підходам, до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища підприємств. До найбільш вагомих наукових результатів можна віднести такі: розробки понятійного апарату теорії економічної безпеки, визначення основної складової економічної безпеки підприємства, класифікація загроз, формування механізмів забезпечення економічної безпеки, пропозиції щодо критеріїв оцінки стану економічної безпеки підприємства та інші [4].

До дискусійних питань можуть бути віднесені наступні: практично відсутній

єдиний підхід до розуміння самої категорії «економічна безпека підприємства»; не завершена розробка науково обґрунтованої класифікації загрози економічної безпеки на мікроекономічному рівні; лише частково сформульовані принципи управління станом економічної безпеки підприємств; остаточно не відпрацьований механізм управління станом економічної безпеки підприємства [4].

Серед вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів немає єдиного визначення терміна «економічна безпека». Разом з тим, принципові розбіжності в підходах до трактування змісту даної економічної категорії не спостерігаються. Найбільш поширеним є визначення економічної безпеки підприємства (ЕБП) як стану ефективного використання його ресурсів (капіталу, персоналу, інформації і технології, техніки та устаткування, прав) та існуючої ринкової можливості, що дозволяє запобігати внутрішні і зовнішні негативні впливи (погрози) і забезпечити його тривале виживання і стійкий розвиток на ринку відповідно до обраної місією. Розглянемо також інші підходи до визначення цього терміна. І. І. Ціглік вважає, що економічної безпеки - це такий стан корпоративних ресурсів (капіталу, персоналу, інформації, технології і техніки, устаткування, прав) і підприємницької можливості, при якому гарантується максимально ефективне їх використання для забезпечення стабільного функціонування та динамічного науково-технічного і соціального розвитку, запобігання внутрішніх і зовнішніх негативних впливів (загроз) [10]. С. Н. Ільяшенко трактує економічної безпеки як «стан ефективного використання його ресурсів і існуючої ринкової можливості, що дозволяє запобігати внутрішні і зовнішні загрози і забезпечує його тривале виживання і стійкий розвиток на ринку відповідно до обраної місією» [6]. Олійник О. А.: «економічної безпеки – це стан найбільш ефективного використання корпоративних ресурсів для запобігання загрози і для забезпечення стабільного функціонування підприємства в сьогоденні і майбутньому» [11]. Д. Ковальов, Т. Сухорукова: «економічної безпеки – це захищеність діяльності підприємства від негативного впливу зовнішнього оточення, а також здатність своєчасно усунути різноманітні загрози або пристосуватися до існуючих умов, які не відображаються негативно на його діяльності» [3]. Раздіна С. В.: «економічної безпеки - це комплекс заходів, що сприяють підвищенню фінансової стійкості суб'єктів господарювання в умовах ринкової економіки, що захищають їх комерційні інтереси від впливу негативних ринкових процесів» [9]. Бендик М. А.: «економічної безпеки – це захищеність науково-технічного, технологічного, виробничого і кадрового потенціалу підприємства від прямої (активної) або непрямий (пасивної) економічної загрози, наприклад, пов'язаних з неефективною науково промисловою політикою держави або формуванням несприятливої зовнішньої середи, і здатність, до його відтворення» [5]. Економічної безпеки являє собою універсальну категорію, яка відображає захищеність суб'єктів соціально-економічних відносин на всіх рівнях, починаючи з держави і закінчуючи кожним її громадянином. Зміст даного поняття містить у собі систему засобів, які забезпечують конкурентоспроможність і економічну стабільність підприємства, а також сприяють підвищенню рівня добробуту робітників, і тільки при здійсненні в необхідному обсязі зазначених дій можна буде досягти належного рівня економічної безпеки підприємства [1].

Серед проблем, які постають перед підприємствами на шляху до досягнення прийнятного рівня економічної безпеки, існують наступні [4]:

- переважна використання реактивного підходу, тобто очікування негативного впливу загрози і вже наступні заходи по ліквідації наслідків замість передчасного аналізу можливих шляхів уникнення цього впливу;
- необхідність підвищення якості збору інформації не тільки про конкурентів, а й про стан власної діяльності, яка включає, в першу чергу, визначення мети і стратегії підприємства;
- недостатнє застосування аналізу витрат підприємства на економічну безпеку;
- нехтування наявною можливістю підприємства та напрямки всієї системи економічної безпеки на роботу із загрозою;
- недосконалість законодавчої бази з даного питання, відсутність чіткого визначення прав та обов'язків підприємств і держави в цій сфері, що призводить до використання неправомірних заходів і байдужості держави або неможливості її впливу.

Проведене дослідження дозволило авторам прийти до наступних висновків:

- економічна безпека підприємства – це комплекс заходів, які сприяють підвищенню захищеності діяльності підприємства від негативного впливу зовнішнього оточення, а також здатність своєчасно усунути різноманітні загрози або пристосуватися до існуючих умов, які не відображаються негативно на його діяльності.

Література

1. Ареф'єва О. В. Научная основа формирования экономической безопасности предприятий / О. В. Ареф'єва. Негосударственная система безопасности предпринимательства как субъект национальной безопасности Украины: Сб. мат. наук.-практ. конф., К., 16 – 17 мая в 2001 г.– К. Изд-во Европейского ун-ту финансов, информационной системы, менеджмента и бизнеса, 2003.– С. 49 – 53.
2. Клебанова Т. С. Модели оценки, анализа и прогнозирования экономической безопасности предприятия / Т. С. Клебанова, Е. А. Сергиенко. Бизнес Информ.– 2006.– № 8.– С. 65 – 72.
3. Ковалев Д. Экономическая безопасность предприятия / Д.Ковалев, Т. Сухорукова Экономика Украины.– 2005.– № 10.– С. 48 – 52.
4. Козаченко Г. В. Экономическая безопасность предприятия: сущность и механизм обеспечения / Г. В. Козаченко, В.П.Пономарев, О. М.Ляшенко: [Монография].– К.: Либра, 2003.– 280 с.
5. Krakos Ю. Б. Подход к оценке уровня финансовой составляющей экономической безопасности предприятия // Экономика, финансы и право.– 2006.– № 12.– С. 7 – 12.
6. Лабунская С. В. Особенности количественного определения уровня внутренних

- угроз экономической безопасности деятельности предприятия / С. В.Лабунская, Е. В. Прокопишина. Бизнес Информ.– 2007.– № 11.– С. 97 – 102.
7. Ляшенко О. М. Экономическая безопасность предприятия: сущность и механизм обеспечения / О. М.Ляшенко: [Монография].– К.: Либра, 2003.– 280 с.
8. Пономарев В.П. Формирование механизма обеспечения экономической безопасности / В.П.Пономарев: Автореф. дис. канд. экон. науки.: 08.06.01 / Восточноукраинский государственный университет, Луганск, 2000.– 27 с.
9. Раздина Е. В. Экономическая безопасность: сущность и тенденции развития / Е. В. Раздина: Диссертаци на соискание учетной степени канд.экон.наук: 08.00.01. Автореф.– М., 1998.– 22 с.– В надзаг.: МГУ им. М.В. Ломоносова. Библиогр.: с. 22.
10. Цигилик И. И., Паневник Т. М. Экономическая безопасность предприятия в системе внутреннего экономического механизма / И. И.Цигилик, Т. М. Паневник. Экономика.– 2007.– № 8.– С. 3 – 5.
11. Экономическая и национальная безопасность: Учебник для студентов ВУЗов, обучающихся по специальности «Нац. экономика» и др. эконом. специальностям / Под ред. Е. А. Олейникова; Росс. эконом. акад. им. Г. В. Плеханова.– М.: Экзамен, 2005.– 766 с.

Науковий керівник: д.е.н., проф. Філіппова С.В.

Жулиф В.Р.

Особенности общей системы налогообложения и упрощенной в условиях внедрения Налогового кодекса Украины

Прежде всего, стоит начать с базиса, то есть с самого понятия "налоговая система". Согласно ст.2 ЗУ "О системе налогообложения", который в настоящее время является не действительным, так как его заменил Налоговый кодекс Украины (НКУ), вступивший в силу 01.01.2012:

"Совокупность налогов и сборов (обязательных платежей) в бюджеты и государственные целевые фонды, изымаемые в установленном законом Украины порядке, составляет систему налогообложения"[1,2].

В НКУ предлагается 2 основных вида системы налогообложения: общая и упрощенная.

Большинство предприятий в Украине находятся на общей системе налогообложения. Такое юридическое лицо является плательщиком как налога на прибыль, так и других налогов (НДС, экологический налог, налог на землю, налог за специальное использование воды, акцизный сбор и другие виды налогов и